

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНА (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 053 Психологія

(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Психологія

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна, заочна

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК силябусу (доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології, філософії та суспільних наук)

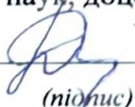

Світлана КОПИЛОВА
(підпис)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки

Протокол № 19 від 13.06.2024

Завідувач кафедри Лариса ТАРАСЮК
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми 053 Психологія
(кандидат психологічних наук, доцент)

Олена ДУБЧАК
(підпис)

Рецензії/відгуки (вказати від кого, за наявності)

1. Опис освітньої компоненти

Вид практики: навчальна (психолого-педагогічна)

Загальний обсяг кредитів/годин: 6 кредитів 180 (год.)

Курс: 2

Семестр: 4

Тривалість (у тижнях): 4

Форма семестрового контролю: залік

2. Бази практик

База практики – це заклад освіти, установа, підприємство, організація незалежно від форми власності і підпорядкованості, призначена для проведення практики студентів, що має можливість забезпечувати виконання програми практики для освітнього рівня «бакалавр». Орієнтовний перелік баз практики:

- дошкільні навчальні заклади системи дошкільної освіти (за умови наявності психолога);
- загальноосвітні та інші навчальні заклади системи загальної середньої освіти;
- заклади вищої освіти різних типів (за умови наявності посади психолога).

Регламентуючими документами щодо затвердження бази практики є договір про проходження практики між ТНУ і базою практики, на основі якого готується направлення на проходження практики. У випадку самостійного вибору бази практики студент зобов'язаний надати кафедрі психології, соціальної роботи та педагогіки ТНУ гарантійний лист із закладу освіти, підприємства (організації, установи), де він проходитиме практику, за підписом керівника закладу освіти і з відповідною печаткою (підприємства, установи, організації)-базы практики.

3. Мета та завдання практики

Мета практики: поглиблення і закріплення теоретичних знань, удосконалення навичок організації та виконання професійно-орієнтованих завдань, ознайомлення із загальною структурою системи психологічної служби в Україні функціональними обов'язками практичного психолога.

Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при проходженні практики.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі проходження практики:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

СК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації .

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

4. Результати практики

Програмні результати відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності здобувачів освіти:

1) Підготовчий (0,5 кредиту);

- Оформлення гарантійних листів на проходження практики (за умови реалізації права студентом на вибір місця проходження практики за власним бажанням, відповідно до обраної освітньої траєкторії) – 5 год.
- Ознайомлення з програмою практики – 2 год.
- Відвідування настановної конференції – 2 год.
- Складання індивідуального плану проходження практики – 6 год.

2) основний (5 кредитів);

- Ознайомлення з базою практики – 24 год.
  - Ознайомлення з функціональними обов'язками і звітною документацією психолога установи, організації – 24 год.
  - Залучення до виконання окремих доручень – 54 год.
  - Виконання завдань для самостійної роботи – 24 год.
  - Виконання індивідуальних завдань – 24 год.
- 3) завершальний (0,5 кредити)**
- Оформлення звітної документації – 12 год.
  - Відвідування підсумкової конференції – 2 год.
  - Рефлексія результатів проходження практики – 1 год.

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Тривалість роботи здобувача освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень. Під час проходження практики студенти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики. Під час навчальної практики студенти не працюють самостійно, але залучаються до виконання нескладних доручень.

Види діяльності: діяльність здійснюється шляхом вивчення нормативних документів, бесід з керівником від бази практики, спостереження за роботою персоналу, вивчення методичної літератури, яка відповідає основним напрямкам роботи психологічної служби, залучення до участі у заходах (спільно з психологом чи класним керівником)

- знайомство з особливостями організаційно-правового, нормативно-п
- рналіз вимог до ведення нормативної документації практичного психолога;
- вналіз психологічних складових навчально-виховного процесу у середній і вищій школах ;
- впільне з психологом проведення психодіагностичного обстеження учнів (оцінка особливостей емоційного та інтелектуального розвитку);
- участь у профорієнтаційній, психопрофілактичній та просвітницькій діяльності
- спостереження способів реалізації етичних принципів у взаємодії з клієнтом, а також в діловій комунікації в організації;
- вивчення інноваційного досвіду роботи практичних психологів в державних соціальних службах з новими категоріями клієнтів – учасниками бойових дій, внутрішньо переміщеними особами тощо.

т

6.2. Завдання для самостійної роботи та перелік індивідуальних р завдань

Завдання для самостійної роботи:

а

л

ь

н

- 1) Підібрати методики, провести і обробити результати психодіагностичного обстеження школяра
- 2) Скласти психолого-педагогічну характеристика на учня;

Орієнтовний перелік індивідуальних завдань для практики

- 1) Розробити сценарій заходу інформаційно-просвітницького профілактичного характеру і провести його
- 2) Розробити сценарій профорієнтаційного заходу і провести його

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

- участь у настановчій та підсумковій конференціях
- своєчасне прибуття на базу практики; проходження інструктажу з охорони праці та дотримання правил охорони праці та техніки безпеки; вивчення та дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики
- розробка та затвердження у керівника практики від кафедри індивідуального плану з проходження практики;
- ознайомлення та виконання завдань, передбачених робочою програмою практики
- своєчасна підготовка та подання на перевірку документації з практики

6.4. Обов'язки керівників практики від університету

- Організація та проведення настановчої конференції, ознайомлення з програмою практики, призначення старост груп, проведення інструктажу з охорони праці, підготовка і надання на базу практики направлення та програму практики
- Надання допомоги в організації і плануванні заходів практики, складанні індивідуальних завдань
- Забезпечення оперативного зв'язку зі студентами та підтримання контакту з керівником від бази практики, сприяння своєчасному вирішенню проблемних ситуацій
- Складання характеристики-відгуку, перевірка документації з практики, прийняти у складі комісії залік

6.5. Обов'язки керівників практики від бази практики

- Організовує підготовку і видання наказу про проведення практики студентів;
- Організація робочого місця та створення матеріально-технічних умов проходження практики
- Забезпечення необхідною інформацією, нормативними та іншими матеріалами; допомога у підборі матеріалів для виконання завдань
- Залучення до участі у поточній роботі, яка відповідає завданням практики
- Складання характеристики -відгуку

7. Контроль проходження і оцінка навчальних досягнень.

Контроль проходження практики здійснюється шляхом: підтримання контакту з керівником від бази практики, перевірки індивідуального плану проходження практики та якості оформлення звітної документації. Після закінчення практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, передбачених програмою практики.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Студенти повинні вести щоденник з практики встановленого зразку, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст. За один день до завершення практики студенти-практиканти здають керівникам від університету всі документи для попередньої їх оцінки

Упродовж тижня після завершення практики на кафедрі психології відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією захищають матеріали практики. До захисту практики допускаються студенти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію. **Форма контролю** для навчальної практики – **залік**.

7.2. Перелік звітної документації:

1. Індивідуальний план проходження практики
2. Щоденник практики
3. Завдання для самостійної роботи:
4. Індивідуальне завдання:

Вимоги до ведення щоденника

Під час практики студенти ведуть щоденник. На п'ятій сторінці щоденника «Робочі записи під час практики» зазначаються напрямки та методи роботи, з якими ознайомилися; занотовуються результати спостережень за роботою спеціалістів, свої враження про роботу психолога; вказується переглянута література з певної тематики; висловлюються зауваження щодо ходу практики тощо. Рекомендується оформити цю сторінку у вигляді таблиці:

ПОДІЇ ДНЯ	КОМЕНТАРІ	ОСЬ ЩО ЦІКАВО...
Опис зустрічей, контактів, подій дня, виконаних доручень, утруднень, що виникли, відкриттів нового. Роздуми, пов'язані з подіями дня, оцінка його корисності і пізнавальної цінності, своєї участі у подіях	Текст, який з різних причин не відображено у першому стовпчику; післямова, роздуми через деякий час, питання, що виникли протягом дня і потребують додаткових пояснень, читання літератури, обговорення з керівниками практики або викладачами	Уточнення того, що здійснило велике враження, вразило своєю несподіваністю, незвичністю або навпаки повсякденністю

Проходження навчальної практики не передбачає оформлення звіту. Але студентами мають бути надані виконані у письмовій формі: 1) завдання для самостійної роботи; 2) індивідуальні завдання з практики.

7.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень:

Під час оцінки результатів практики враховується:

- регулярність відвідування бази практики (20б);
- попередня оцінка керівників практики від бази практики та надана характеристика (20б.),
- попередня оцінка керівника практики від університету (10б.),
- виконання завдань для самостійної роботи (10б.),
- виконання індивідуальних завдань (10б),
- своєчасність оформлення і подання документації з практики (20б.),
- якість оформлення документації (10б.)

Шкала оцінювання:

Позитивна оцінка – 10б. (20)

Скоріше позитивна, ніж негативна – 8б. (16)

Середня – 6б (12)

Скоріше негативна, ніж позитивна – 4б. (8)

Негативна оцінка – 2б. (4)

7.4. Шкала відповідності оцінок

Сумарна кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100 б.	A	Відмінно
80 – 89 б.	B	Добре
75 – 79 б.	C	Добре
66 – 74 б.	D	Задовільно
60 – 65 б.	E	Задовільно E

8. Рекомендовані джерела

- 1) Безпалько О. Спілкуємось та діємо: Навч.-метод. посіб / О. Безпалько, Ж. Савич. К.: Навч. книга, 2018. 112 с.
- 2) Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Київ, 2017 548 с.
- 3) Галян І.М. Психодіагностика: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
- 4) Горностаї П. П. Методи групової роботи в системі освіти : методичні рекомендації / П. П. Горностаї . К., 2016. 64 с.

- 5) Моргун В.Ф. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2016. 464 с.
- 6) Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2016. 464 с.
- 7) Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник / [уклад.: М.В. Лемак, В.Ю. Петрище]. Ужгород : Видавництво Олександра Гаркуші, 2012. 616 с.
- 8) Савчин М. Вікова психологія: навч. посіб. 3-тє вид. перероб., доповн. Київ : ВЦ «Академія», 2017. 368 с.
- 9) Скребець В.О. Основи психодіагностики: Навч. посіб. 4-е вид. Київ : Слово, 2017. 192 с.
- 10) Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. Київ : Главник, 2016. 144 с.

Інформаційні ресурси

Н

Б

Сайт журналу «Освіта регіону. політологія, психологія, соціальні

й

Сайт журналу «Психологічний часопис» . – Режим доступу:

М

Сайт журналу «Психологія». – Режим доступу: <https://eknigi.org/psihologija/>

Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України . – Режим

Д

Сайт Національної академії педагогічних наук України . – Режим доступу:

а

д

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА. Перелік документів, наказів, листів, які необхідно знати та використовувати в своїй

б

Нормативно-правова база. Психологічний супровід та соціально-педагогічна робота. Лист МОН від 16.07.2021 № 1/9-363 “Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2021/2022 н. р.” . – Режим

д

р

р

ж

р

м

у

р

н

р

н

н

н

й